

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Oslo

Oslo, 31.12.2012

Høringsvar: Digital kommunikasjon som hovedregel – forvaltningsloven

Seniornett Norge støtter forslaget til å forenkle reglene for offentlig kommunikasjon ved å tilby digital kommunikasjon som hovedregel. Seniornett er en frivillig forening som arbeider med å legge til rette for at alle landets seniorer skal få opplæring og tilbud om å bli "digitale borgere". Seniornett mener at digital kommunikasjon kan lettere legges til rette til å fremstå som enklere og tydeligere enn eldre kommunikasjonsmetoder samt at tilgangen til offentligheten kan bli mer brukervennlig, kostnadseffektiv og demokratisk.

Det er 2 områder der Seniornett ønsker å påpeke visse forhold basert på sin erfaring med seniorene og deres læring.

A) Ref. Høringsbrevet sidene 1 og 2: (Bakgrunn) "Tall fra Statistisk Sentralbyrå ..." (SSB)

Det er viktig når ressurser skal fordeles, lover endres og tiltak settes inn, at dette er basert på korrekt og dekkende informasjon og statistikk. Det er en stor svakhet i dag at SSBs statistikk kun dekker innbyggere opp til og med 74 år i alder. Dette hadde muligens vært forsvarlig for 30 år siden, men ikke i dag da folk lever lenger og som friske og aktive. Det er over 351 000 innbyggere i Norge over denne alder (SSB) og siden bruk av offentlige tjenester har en tendens til å øke med alderen, vil statistikken fra SSB (IKT i husholdningene) gi et til dels grovt mangelfullt bilde av situasjonen.

Videre er det viktig å forholde seg til grunnlaget for statistikken m.a.o. hvilke spørsmål ligger som grunnlag for svarene. SSBs statistikk baserer seg på bruk av PC og Internett i hjemmene med to utgangspunkt: i) Brukt i det hele tatt i løpet av de siste 3 måneder og ii) Brukt (nesten) daglig. Seniornett mener at en forutsetning for at Digital kommunikasjon skal kunne være hovedregelen, at innbyggerne må (kunne) anvende digital kommunikasjon (nesten) daglig - og at det derfor er denne statistikken som må ligge til grunn for beslutninger i saken.

Den følgende analyse er basert på materiale fra SSB (IKT i husholdningene, 2. kvartal 2012, (nesten) daglig bruk av internett) med mindre annet er indikert:

Aldersgruppe:	% brukt internett (nesten) daglig	
	I Norge	i Sverige*
16 – 54 år	94	-
55 – 64 år	78	66
65 – 74 år	50	47
75 - år	25**	20

*tall fra ".se Svenskarna och Internet 2012" <www.iis.se/docs/SOI2012.pdf>
Diagram 1.4 side 9

**statistikk finnes ikke, men basert på tall fra Sverige kan 25% fremstå som et realistisk tall

Dersom man tar utgangspunkt i SSBs tall over folkemengde fordelt på alder fra 1.1.2012 og benytter tallene for Norge i det overstående, så er det hele **600 000 innbyggere 55 år og over som faller utenfor** dvs. som ikke er digitale borgere i denne sammenheng og ut ifra analysen. Det kan også bemerkes at om tilsvarende analyse gjøres for gruppen " Brukt i det hele tatt i løpet av de siste 3 måneder" så er tallet 400 000.

B) "Aktiv" eller "passiv" reservasjonsrett eller Alternativ 1 og 2 fra høringsbrevet side 5.

Seniornett har liten tro på at seniorene vil trykke "Digital kommunikasjon som hovedregel" til sitt bryst. Satt på spissen så må seniorene underlegges "mild tvang" før de vil lære seg å benytte digital kommunikasjon med offentligheten. Ikke fordi det er ufornuftig eller krever ekstra arbeid fra deres side (som det ikke vil tror vi), men fordi det er noe nytt, annerledes. Seniorene er i større grad mer konservative, mer endringssskye enn resten av befolkningen. Seniornett mener at Alternativ 1, men under visse forutsener vil være alternativet som gir de beste resultater. Dvs. få en så stor del av befolkningen til å benytte seg av digital kommunikasjon som mulig. Med Alternativ 1 må seniorene gjøre noe *aktivt* for ikke å være med, mens Alternativ 2 reverserer denne stillingen. Alternativ 2 kan være en mer bekvem fremgangsmåte ved å ekskludere de som ikke vil og kan (600 000 bare blant seniorene!), men kan fort føre til et stigmatiserende og ekskluderende udemokratisk system med kort levetid.

Når det er sagt, så er det visse forutsener som vi mener må på plass tidlig for å gjennomføre alternativet med stor grad av suksess. Det må selges! Seniorene må motiveres til å ta i bruk de digitale tjenestene – og motiveringen må spisses mot seniorene selv. Slik at de forstår at det angår dem og at offentligheten ønsker at (også) de er med. Seniornett mener at det er viktig at det informeres tidlig om hvor hjelp til å kunne lære seg og ta i bruk digital kommunikasjon finnes slik at frykt og mismot ikke får ta overhånd.

Seniornett støtter helt og fullt Digital kommunikasjon som hovedregel som nevnt. Og seniorene må være med – det vil være til stor nytte for dem er vi overbevist om. Kanskje også særlig i lys av nye (digitale) kommunikasjonssystemer som vil se dagens lys i forbindelse med

”Velferdsteknologien” som også vil ha stor samfunnsnytte både praktisk og økonomisk. Vi er optimister på seniorennes vegne! - men oppgavens størrelse må ikke undervurderes og alle seniorenne må være med ut i fra deres eget stammespråk og verdensbilde.

Med vennlig hilsen

Tore Langemyr Larsen
Daglig leder
Seniornett Norge